

HİNDİSTAN'DA VERNAKÜLER KONUTLARI BİÇİMLENDİREN ETKENLERİN İRDELENMESİ*

Gözde ALTIPARMAKOĞLU SAKARYA¹
Fehime Yeşim GÜRANİ²

ÖZ

Toplumlar, yaşam biçimlerini şekillendiren tüm özellik ve değerleri içinde buldukları toplumsal yapıdan ve çevreden de etkilenecek, yarattıkları yaşama mekânlarına da yansımışlardır. Bu yansımanın en göze çarpan unsurlarını yerel mimari örneklerinde görmek mümkündür. Literatürde “vernaküler mimarlık” olarak adlandırılan bu mimari, konutları ve insanların yaptıkları diğer tüm yapıları kapsamaktadır. Tamamen bölge halkı tarafından yöreye özgü teknikler ve malzemeler kullanılarak inşa edildiğinden yerel özelliğindedir ve dolayısıyla bölgeden bölgeye değişiklik göstermektedir. Vernaküler yapı türleri içinde konutlar; yapım tekniği, malzeme gibi sistemsel özelliklerinin yanında yaşam kültürü ve gündelik hayatla ilgili en çok veriye de sahip olması bakımından çalışmada materyal olarak belirlenmiştir. Bu bağlamda çalışmanın amacı, kültürel çeşitlilikten kaynaklanan renkli bir dokuya sahip Hindistan’da yer alan vernaküler konutların biçimlenişini etkileyen unsurların araştırılmasıdır.

Anahtar Kelimeler: Hindistan, Hint Kültürü, Vernaküler Mimari, Yerel Mimari.

EXAMINATION OF THE EFFECTS ON FORMING VERNACULAR HOUSES IN INDIA

ABSTRACT

Societies have reflected all the features and values that shape their lifestyles to their living spaces, by being influenced the social structure and environment they are in. It is possible to see the most outstanding elements of this reflection in local architectural examples. This architecture, which is called as “vernacular architecture” in the literature, covers the houses and all other structures that people built. Since it is built entirely by the locals using local techniques and materials, it varies from region to region. In addition to the systematic properties such as construction technique and material, housings have been determined as material in the study because of have the most data about life culture and daily life. In this context, the aim of this study is to examine the factors affecting the formation of vernacular houses in India, which has a rich and colorful culture.

Keywords: India, Indian Culture, Vernacular Architecture, Domestic Architecture.

¹ Arş.Gör., Çukurova Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi, İç Mimarlık Bölümü, galtiparmakoglu@cu.edu.tr,
ORCID: 0000-0002-8574-0758

² Dr.Öğretim Üyesi, Çukurova Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi, İç Mimarlık Bölümü, ygurani@cu.edu.tr,
ORCID: 0000-0002-5698-5289

*Bu makale; 26-28 Ekim 2016 tarihlerinde Çukurova Üniversitesi’nde yapılan 1st International Mediterranean Science and Engineering Congress’de Kültür Çerçevesinde Vernaküler Mimarinin Hint Kültürü Üzerinde İncelenmesi başlığıyla sözlü bildiri olarak sunulan ve özet kısmı yayınlanan çalışmadan üretilmiştir.

Received/Geliş: 29/01/2019 Accepted/Kabul: 08/04/2019, Conceptual Article/Kavramsal Araştırma Makalesi
Cite as/Alıntı: Altıparmaoğlu Sakarya, G., Gürani, F. Y.. (2019), “Hindistan’da Vernaküler Konutları Biçimlendiren Etkenlerin İrdelenmesi”, *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, cilt 28, sayı 1, s.92-103.

Giriş

“Vernacular” sözcüğü yerli ya da bir yere / yöreye özgü anlamına gelen Latince “vernaculus” sözcüğünden türetilmiştir (Eyüce, 2005,s.2). İngilizce Oxford sözlükteki karşılığı; “sıradan insanların evlerini inşa ettikleri bir mimari stil, örneğin; saraylar ve kiliseler gibi anıtsal ürünlerin tersine onları kopya etmeyen, yerel malzeme kullanan alçak tavanlı evler” şeklindedir (Durukan, 1996,s.56). “Mimarlık ve mimarlık ürünleri bağlamında ise Vernaküler Mimari; bir yörenin kendine özgü mimari biçimlenme dili anlamına gelmektedir” (Eyüce, 2005,s.2).

Konutları ve insanların yaptıkları diğer tüm yapıları kapsayan vernaküler mimari, çevresel bağlam ve mevcut kaynaklarla ilişkilidir. Kişi veya toplum tarafından, geleneksel teknolojiler kullanılarak oluştururlar. Vernaküler Mimarinin tüm çeşitleri, kendilerini üreten kültürlerin değerlerini, ekonomilerini ve yaşam tarzlarını içeren belirli ihtiyaçları karşılamak için yapılmaktadır (Şekil 1).

Şekil 1. Vernaküler Mimari Örnekleri (URL-1)

Vernaküler yapılar, insanla doğa arasındaki etkileşimin benzersiz örnekleridir. Halk mimarlığı ya da kırsal mimarlık, bir tasarım metodolojisine bağlı, eğitilmiş mimarlar tarafından değil, gündelik yaşamın içinden gelen yapı ustaları tarafından inşa edilen yapıları ifade eder. Zaman içinde evrilir, yapıdan yapıya değişir ve durağanlıktan uzak bir faaliyettir. Bu evler doğal çevreleriyle olağanüstü bir uyum içindedir ve çevreye olumsuz bir etkileri hemen hemen yoktur (Uluslararası KırsalYaşam, Kırsal Mimari Sempozyumu, 2012)

- Rapoport , vernaküler mimarinin özelliklerini;
- Kurumsal ve estetik iddiaları bulunmayan,
- Çevresi ve bölge iklimine uyum gösteren,
- Başka kişilere ve onların konutlarına ve dolayısıyla tüm çevreye (doğal ya da insan yapısı) saygı gösteren ve
- Belli bir düzen içinde değişikliklere yer veren şekilde sıralamıştır (Rapoport, 1969,s.5).

Vernaküler mimarlıkta bilgi ve becerinin büyük ölçüde deneyimle elde edilmesi, özellikle işlevsel yönü ağır basan yapılarda, farklı coğrafyalarda bile şaşırtıcı benzerlikler doğurabilir. Örneğin Türkiye'nin Doğu Karadeniz bölgesindeki ahşap serenderler ile İspanya'nın Galicia bölgesindeki zahire ambarlarındaki benzerlik buna örnektir (Gökçe, 1979, s.22) (Şekil 2).

Şekil 2. Karadeniz Bölgesi'nden serender ile İspanya/Galicia Bölgesin'den ambar örneği (Kişisel arşiv & URL-2).

Vernaküler yapıların en önemli özelliklerinden biri, gerek biçimsel özelliklerinin gerekse yapım tekniğinin öncelikle işlev odaklı kurgulanmasıdır. Bununla birlikte; bölge insanının iş gücü ve bölgeye özgü malzemelerin kullanıldığı, tamamen işlev odaklı, gösterişsiz, kendine özgü bir tasarım dili ve kimliği olan yapılar geleneksel bir doku meydana getirmektedir.

Vernaküler mimarlık içinde yer alan konut yapıları; yöre mimarisi, yapım yöntemi ve sisteminin dışında yaşam kültürünün ve gündelik hayatın en çarpıcı örneklerini sunması bakımından bu çalışmada materyal olarak belirlenmiş ve araştırma konutlar üzerinden değerlendirilmiştir.

Vernaküler Konutları Biçimlendiren Etkenler

Vernaküler mimaride konutun biçimi; bir yandan kültürün dünya görüşünü, yaşam biçimini, değer ve toplumsal kurallarını yansıtmakta, diğer yandan kültürün mahremiyet anlayışını, bireyin özel yaşam sınırlarını çizmekte ve başka insanlarla etkileşimini denetim altına almaktadır.

Vernaküler mimaride bu ilkeler doğrultusunda konutları biçimlendiren başlıca 4 etkenden söz edilebilir:

1. Çevresel etkenler: İklim, topoğrafya, doğal doku, insan dokusu, çevrede bulunan malzeme, vb.
2. Kültürel etkenler: Dünya görüşü, kültürel değerler ve normlar, din, dil, aile, akraba ve toplum ilişkileri, yaşam biçimi, çevre/mekân-konut kullanımı ile ilgili normlar, konutun temel işlevi ve anlamı

3. Sosyal etkenler: Aile büyüklüğü, ailenin sosyoekonomik statüsü ve toplumsal etki alanı, ailenin dünya görüşü ve toplumsal tutumlar, aile yapısı/ailede roller, ailenin yaşam biçimi, ailenin kendilik algısı, beklentileri ve umutları, ailenin konut deneyimleri
4. Bireysel etkenler: Bireyin konutla kurduğu yarar ilişkisi, bireyin konutla kurduğu duygusal ilişki, bireyin kültürel normlarla ilgili yorumu, eğitimi, bireyin yaşam yoğunluğu, konut deneyimi, benlik algısı (Şengül, 2005,s.165).

Vernaküler mimaride, yapıların tekdüze bir biçimde şekillenmediği görülmektedir. Farklı bölgelerin farklı koşulları yapılar üzerinde ayırt edici özellikler oluşturmaktadır. Ancak bu farklılıklara rağmen aynı coğrafyaya özgü ortak kültürel etkiler sonucunda aile yapısı, dini inançlar ve günlük yaşam biçimleri nedeniyle mimari biçimlenişte bir bütünlük göze çarpmaktadır.

Hindistan'da Vernaküler Mimari

Dünyanın en kalabalık nüfuslu ikinci ülkesi olan Hindistan, Güney Asya'da bulunan ve çok farklı kültürleri bünyesinde barındıran renkli bir ülkedir. Ülkenin resmi dili Hintçe ve İngilizce olmakla birlikte, ülkede on yedi farklı dil ve dokuz yüzden fazla lehçe konuşulmaktadır. Yaklaşık 5000 yıllık tarih boyunca Hindistan'da varlığını sürdüren milletler Hint kültürünün çeşitliliğine ve zenginliğine katkı sağlamıştır. Kültür ve yaşam biçimini etkileyen unsurların başında gelen din olgusu da Hindistan'da bir yaşam biçimi olarak öne çıkmaktadır ve bütün Hint geleneklerinin ayrılmaz bir parçasıdır. Hindistan; Hinduizm, Budizm, Jainizm ve Sihizm gibi pek çok dinin doğduğu yerdir. Ayrıca Müslüman (150 milyondan fazla), Parsi, Hıristiyan din mensuplarını da burada görmek mümkündür. Birçok Hint için din, günlük işlerden eğitim ve politikaya kadar hayatın her alanında yer almaktadır. Hindistan'da çeşitli müzik ve dans festivalleri gibi tüm topluluklarca kutlanan ortak uygulamalar da bulunmaktadır. Bunların dışında Hindistan'da yaşam biçimini önemli derecede etkileyen bir diğer unsur da ülkede bulunan kast sistemidir. İnsanların doğum kaderine bağlı bir tabakalaşma olan sistemde genel olarak dört ana kasttan bahsetmek mümkündür. Büyükbahçeci'nin makalesinde yer verdiği şekliyle kастları oluşturan bu sınıflar; en üst tabakada yer alan Brahmanlar (din adamları), ikinci tabakada Ksatriya sınıfı (bürokrat ve askerler), daha sonra Vaişya sınıfı (çiftçiler, sanatçılar ve tüccarlar) ve onları izleyen Şudra (işsizler ve evsizler) sınıfıdır. Bu sistemde yer almayanlar ise Parya olarak adlandırılmaktadır (Büyükbahçeci, 2016, s.252).

Hindistan'da vernaküler mimari olarak adlandırılan yapılar:

- Kachcha
- Pukka
- Semi-pukka olarak üç türde sınıflandırılmaktadır (Singh vd, 2009, s.879).

Kachcha: Kerpiç (çamur), ot, bambu, saman, saz gibi kolay bulunabilen doğal malzemelerle yapılan, az maliyet ve iş gücü gerektiren yapılardır.

Pukka: Taş, tuğla, pişmiş toprak, metal gibi daha dayanıklı malzemelerden yapılan yapılardır. Kachcha'ya göre daha maliyetli ve zahmetlidir. Görsel olarak da daha özenli yapılar olduğunu söylemek mümkündür. Kachcha ve Pukka türü konutların farkı Şekil 3'de görülmektedir.

Şekil 3. Soldaki Kachcha, Sağdaki Pukka Konut Örneği (URL-3)

Semi-Pukka: Kachcha ve pukka konutlarında kullanılan teknik ve malzemelerin bir arada kullanıldığı konut türleridir (Şekil 4) (URL-4)

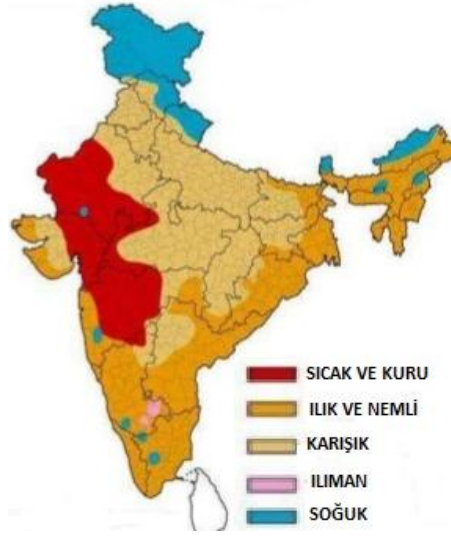
Şekil 4. Semi-pukka Türü Ev Örneği (Linkon, 2017, s.95)

Hindistan'da vernaküler mimarinin bu şekilde üç türde sınıflandırılmasının ülkedeki kast sistemiyle de doğrudan ilişkide olduğu düşünülebilir. Genel olarak yörenin ihtiyacına, iklimine, gelenek-göreneklerine, o bölgede bulunan malzemeye göre biçimlenen konutların; malzeme, iş gücü, maliyet gibi unsurlar göz önüne alındığında

kast sistemini yansıttığı görülmektedir. En ucuza, en az iş gücüyle mal edilebilen kachcha türü konutlar kast sisteminin en alt tabakasındaki kişilere aitken, maliyet ve iş gücünün arttığı konut türleri daha üst tabakalardaki kesimlere ait olmaktadır.

Kast sistemi, malzeme olanakları, ekonomik güç gibi unsurların ayrıştırdığı bu üç farklı yapı türünün dışında Hindistan'da vernaküler mimariyi çeşitlendiren bir diğer önemli etken iklim olmaktadır. Hindistan'da vernaküler mimari örnekleri ülkenin farklı iklimsel bölgelerine göre çeşitlilik göstermektedir. Hindistan iklimsel açıdan;

- Sıcak ve kuru iklim
- Ilık ve nemli iklim
- Ilıman iklim
- Soğuk ve Bulutlu İklim
- Karışık İklim olmak üzere beş farklı bölgeye ayrılmaktadır (Şekil 5).

Şekil 5. Hindistan'da İklimsel Bölgeler (Khandekar vd, 2017, s. 2748)

Her bölgenin iklimsel, kültürel farklılıklarına göre kendine özgü vernaküler konut türleri bulunmaktadır. İklimsel farklılıklar sonucunda; yapıların malzemesinden, yapım tekniğine kadar pek çok unsur bölgenin koşullarına göre çeşitlenmektedir. Yüz ölçümü ve coğrafi konumu bakımından Hindistan'da çok farklı iklim tiplerinin görülmesi, çok farklı konut türlerinin biçimlenmesine sebep olurken, özellikle kendine özgü ve çok çeşitli vernaküler mimari ürünlerinin görülmesini sağlamaktadır.

Sıcak ve Kuru İklim Bölgesi'nde Vernaküler Konutlar:

Sıcak ve kuru iklimin hâkim olduğu bölge, Jaisalmer, Jodhpur gibi kentlerin yer aldığı Hindistan'ın batı ve orta kesimlerini kapsamaktadır. Genel olarak düzlük ve kumlu arazilerin bulunduğu bölge; kayalık zemine, kaktüs ve dikenli çalılarından oluşan seyrek

bitki örtüsüne sahiptir (Sarkar, 2015, s.38). Bölgede günlük sıcaklık farkının 10 derecenin üzerinde olduğu, yaz boyunca sıcak rüzgârların ve kum fırtınalarının hâkim olduğu görülmektedir.

Neredeyse tamamının avlulu bir yerleşim planına sahip olduğu konutların, bölgenin iklim şartlarına ve sıklıkla görülen kum fırtınalarına karşı korunma amacıyla giriş için tek bir kapıya sahip olduğu, sağır duvarların çok az sayıda ve küçük pencere açıklıklarıyla örüldüğü görülmektedir (Şekil 6).

Şekil 6. Sıcak ve Kuru İklim Bölgesinde Vernaküler Konutlar (URL-5)

Bölgede su seviyesinin az olmasından kaynaklanan seyrek bitki örtüsünden dolayı yapı malzemesi olarak genellikle ince dallar, çamur, kil ve taş gibi malzemeler kullanılmaktadır. Isı yalıtımı sağlaması bakımından duvarların tezekle kaplandığı da görülmektedir. Yapıların dış yüzeyleri kadınlar tarafından kireç taşıyla beyaz ve kırmızı renkte kaplanarak süslenebilmektedir (Şekil 7).

Şekil 7. Duvar Kaplama Uygulamaları (URL-5)

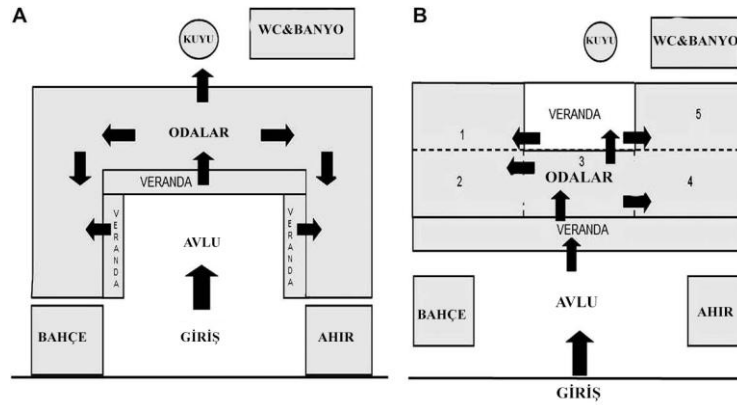
Ilık ve Nemli İklim Bölgesi'nde Vernaküler Konutlar:

Ilık ve nemli iklim; Mumbai, Chennai, Kolkata, Kerala gibi kentlerin yer aldığı Hindistan'ın kıyı kesimlerinde etkilidir (Sarkar,2015,s.38) Bölgede yıl içinde %70-90 arasında görülen yüksek bağıl nem oranı bol ve çeşitli bitki örtüsünün oluşmasını sağlamaktadır. Yüksek nem oranına bağlı olarak buradaki konutların temel tasarım kriteri, gölgelendirmelerle ısıya karşı korunum sağlamaktır (Şekil 8)

Şekil 8. Ağaç ve Veranda Sistemi ile Gölgeleme (Kumar vd., 2015, s.657)

Plan tipleri en yalın haliyle, işleve göre dairesel, kare ve dikdörtgen olmak üzere çeşitlilik göstermektedir. Temel amaç gölge mekân yaratmak olan bölge konutlarında ortak plan tipleri Şekil 9'daki gibidir. Yapı malzemesi olarak taş, ahşap, kil, palmiye yaprağı gibi, bölgede kolay bulunabilen doğal malzemeler kullanılmaktadır. Dış duvarları yağmur ve güneşten korumak amacıyla yapılar verandayla çevrelenmekte ve duvar yükseklikleri de alçak tutulmaktadır.

Şekil 9. Ilık ve Nemli İklim Bölgesi Plan Tipleri (Sing vd., 2009, s.885)

Özellikle Kerala evlerinde, form, malzeme gibi teknik özelliklerin temelde tüm sınıflarda aynı olduğu, tabakalaşmanın yapının büyüklüğü ve ek yapılar aracılığıyla sağlandığı bilinmektedir (Kumar vd., 2015, s.657).

Ilıman İklim Bölgesi'nde Vernaküler Konutlar:

Ilıman iklim, Hindistan'ın güneyinde orta kesimlerde etkilidir. Yazların ılık, kışların ise serin geçtiği, ülke geneline göre en rahat iklim türüdür. Yapıların kışın ısıtma ihtiyacı yazın soğutma ihtiyacına göre daha ağır basmaktadır. Yazın yemek pişirme, uyuma gibi birçok aktivite dışarda yapılırken kışın içeride yapılmaktadır (Sarkar,2015,s.39). Bu bölgede yapı malzemesi olarak genellikle bambu kullanıldığı görülmektedir (Şekil 10).

Şekil 10. Bambu Evler (Subhankar ve Amol, 2013)

Çeşitli birleştirilme detaylarıyla bir araya getirilen bambular, duvar, yer döşemesi, çatı strüktürü gibi yapıların tüm elemanlarında konstrüksiyon malzemesi olarak kullanılmaktadır (Şekil 11). Kolay bulunabilir, hafif ve taşınabilir olması ve az iş gücü gerektirmesi ve ekonomik olması gibi sebeplerle bölgede bambu konstrüksiyona sıkça rastlanmaktadır.

Şekil 11. Bambu Örgü Döşeme ve Birleşim Detayları (Subhankar ve Amol, 2013)

Bölgenin özellikle ağır muson yağmurlarına maruz kalınan kısımlarında bambu örgüsü şeklindeki döşemeler, sel anında suyu içeri almamaktan ziyade içeri alıp akışını sağlamak amacıyla yapılmaktadır (Şekil 11).

Konutların iç mekânlarına bakıldığında, diğer vernaküler konutlarda olduğu gibi sade plan tipleri kullanılmaktadır. Konstrüksiyon ve strüktürün kendisi depolama birimlerine dönüşmekte, mümkün olduğunca az sayıda, yalnızca ihtiyacı karşılamaya yönelik eşya ve bölücünün olduğu görülmektedir (Şekil 12).

Şekil 12. İç Mekân Görünüşleri (Subhankar ve Amol, 2013)

Soğuk İklim Bölgesi'nde Vernaküler Konutlar:

Soğuk iklim, daha çok Hindistan'ın kuzey kesimlerinde etkili olmaktadır. Ülkenin diğer bölgelerine göre en soğuk kısmı olduğu için konutlar da buradaki iklime göre şekillenmektedir. Soğuk olmasına karşın bölge çok fazla yağış almamaktadır bu nedenle de yapıların çatılarının genellikle düz olduğu görülmektedir (Sarkar, 2015, s.39).

Konutların en önemli yapım kriteri soğuktan korunmak olduğundan özellikle bununla ilgili çözümlere gidilmektedir. Örneğin; hava cepleri, kalın duvarlar, çift pencere, çatı, duvar, kapı ve pencere yalıtımları, ağaçların rüzgarı kesmek amacıyla kullanılması gibi önlemler yapılar için önemli kriterler olmaktadır. Kimi konutlarda da gün içindeki ısının içeri alınarak gece de yapının ılık kalmasını sağlamak amacıyla şişme duvar ve camların kullanıldığı görülmektedir (Şekil 13).

Şekil 13. Soğuk İklim Bölgesinde Vernaküler Konut Örneği ve Şişme Duvar ve Cam Uygulaması (URL-5&URL-6)

Yapı malzemesi olarak; su basman ve zeminde çamurlu harç veya çimento harcıyla yığma taş, duvarlarda tezek veya çamurlu harçla kaplanmış yığma fırınlanmamış (güneşte kurutulmuş) tuğla kullanılmaktadır. Çatı örtüsü olarak da çamurla kaplanmış ince dal ve kalaslar kullanılmaktadır (Singh vd., 2009, s.885). Ahşap kolon ve kirişlerle desteklenen yapılarda çok fazla pencere ve kapı açıklığı bulunmamaktadır.

Karışık İklim Bölgesi'nde Vernaküler Konutlar:

Karışık iklim Hindistan'ın Allahabad, New Delhi, Kanbur, Himachal Pradesh gibi kentlerini kapsayan orta kesimlerinde etkilidir (Sarkar, 2015, s.38). Çeşitli iklim türleri bir arada görülebildiğinden, konutlar hem sıcak hem de soğuk havaya karşı korunma amacına göre biçimlenmektedir. Yapı malzemesi olarak, çamur, ahşap, güneşte kurutulmuş tuğla, taş gibi malzemeler kullanılmaktadır. Bölge bol miktarda yağış aldığından çatı sistemleri de ona göre eğimli şekillenmektedir. Soğuktan korunmak için kalın duvarlar, az sayıda kapı ve pencere açıklıkları bırakıldığı görülmektedir (Şekil 14).

Şekil 14. Karışık İklim Bölgesi Vernaküler Konut Örnekleri (URL-8)

Bulgular ve Sonuç

Dünyanın en eski ve en zengin kültürüne sahip ülkelerden biri olan Hindistan, çok çeşitli din mensuplarına ve ırka ev sahipliği yapmaktadır. Bu da ülkede çok renkli ve çeşitli bir kültürün görülmesine olanak sağlamaktadır. Soyut bir kavram olan kültürün en iyi somut örneklerini ise literatürde “vernaküler” olarak adlandırılan yerel mimari örneklerinde görmek mümkündür. Mimarsız mimarlık olarak da adlandırılabilir vernaküler mimari, o yörede yaşayan insanların kendi imkânları ve becerileri doğrultusunda, yaşadıkları bölgelerde kolay bulabilecekleri doğal malzemelerle inşa ettikleri yapıları kapsamaktadır.

Geniş bir yüz ölçümüne sahip olan Hindistan’da; sıcak ve kuru, ılık ve nemli, ılıman, soğuk ve karışık olmak üzere beş farklı iklim bölgesi görülmektedir. Bu iklimsel farklılıklar her bölgenin iklimsel şartları, bitki örtüsü, yağış durumu gibi etkenlere bağlı olarak, vernaküler mimari örneklerine de yansımaktadır. Her bölgenin kendine özgü malzemesi ve yapım tekniği olduğundan Hindistan’da çok çeşitli vernaküler konut örneği bulunmaktadır. Beş farklı bölgeden incelenen vernaküler konutlarda temel yapım ölçütünün iklim şartlarına uygunluk olduğu, yapıların malzeme, renk, doku seçimleri, plan yerleşimi, iklimlendirme, aydınlatma gibi sistemlerinin biçimlenişinin bu ölçüt doğrultusunda yapıldığı saptanmıştır. Genellikle sade plan tipine sahip olan yapılarda, kullanılan eşya ve donatı elemanları da belirli ihtiyaçları karşılamaya yönelik olarak yer almaktadır. Ancak ülkede var olan kast sistemi, vernaküler yapılar arasında da farklılıklara sebep olmaktadır. Konutların; kullanılan malzeme, maliyet, iş gücü gibi etkenler bakımından kachca, pukka, ve semi-pukka olarak sınıflandırılması kast sisteminin bir sonucudur. Bu da iklimsel çeşitliliğin yanında yapılara bir başka çeşitlilik daha kazandırmaktadır.

Vernaküler mimariyi belirleyen etkenleri genel olarak; çevresel etkenler, kültürel etkenler, sosyal etkenler, bireysel etkenler şeklinde sıralamak mümkündür. Araştırma kapsamında incelenen Hint kültürüne ait vernaküler konutlarda ise;

- Ülke genelinde konuşulan her bir dilin toplumlara kazandırdığı kendine özgü kültür çeşitliliği,
- Bir başka kültürel çeşitliliğe sebep olan din, gelenekler, inanışlar gibi olguların yaşam biçimini ve dolayısıyla vernaküler konutları da etkilemesi,
- Kast sistemi adı verilen toplumsal tabakalaşma,
- Bölgeye göre değişen yapım teknikleri ve yöresel malzemeler,
- İklim gibi etkenlerin, konutları biçimlendiren ana unsurlar olarak öne çıktığı görülmüştür.

Vernaküler mimari örneklerinde genel olarak, Hindistan’da da olduğu gibi nesilden nesile aktarılan bir geleneğin süregeldiği görülmektedir. Bu gelenek sonucunda; özellikle aynı bölge içinde yer alan vernaküler yapıların birbirine benzemesi, her yapı için ayrı bir estetik kaygının güdülmemesi, yapım tekniği, malzeme, ölçü gibi unsurlardaki yakınlığın bölge için bir bütünlük ve uyum oluşturması sürekliliğin sağlanması açısından önemli göstergeler olmaktadır. Bu bakımdan, yöreye özgü geleneksel bir doku meydana getiren vernaküler mimarinin korunarak, gelecek

kuşaklara aktarılması, toplumların sosyal ve kültürel değerlerini sürdürebilmelerine katkı sağlaması bakımından ayrıca bir öneme sahiptir.

Kaynaklar

- Büyükbahçeci, E. (2016). Hintte Kast Sisteminin İlk İzleri ve Hint Edebiyatındaki Yeri, *DTCF Dergisi*, 56,2: 238-255
- Durukan, İ. (1996). *Vernaküler Mimari ve Atlılar Köyü Üzerine Bir Çalışma*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Çukurova Üniversitesi, Adana.
- Eyüce, A. (2005). Geleneksel Yapılar ve Mekânlar. Birsan Yayınevi, İstanbul
- Gökçe, G. (1979). Geleneksel Mimaride Strüktür. *Yapı Dergisi*, sayı 33.
- Khandekar Y. vd. (2017). Vernacular Architecture in India. *International Research Journal of Engineering and Technology*, vol.54 issue. 5
- Kumar,P.S., Sivasubramanian, C., Jeganathan, M., Ashok, J. (2016). South Indian Vernacular Architecture-An Executive Summary. *Indo-Asian Journal of Multidisciplinary Research*, vol.2, issue:4.
- Linkon, S.B. (2017). *Autonomous Building Process in Post-disaster Housing Reconstruction: Towards Comprehensive Policy Guidelines*. (Unpublished Master Thesis). Khulna University, Bangladeş.
- Rapoport, A. (1969). *House Form and Culture*. Prentice Hall, Inc. Englewood Cliffs, N.J., London.
- Sarkar, K.D. (2015). Indian Vernacular Planning. *Civil Engineering and Urban Planning: An International Journal*. Vol.2, No.1
- Singh, M.K., Mahapatra, S., Atreya S.K.. (2009) Bioclimatism and vernacular architecture of North-east India. *Building and Environment*, 44. 878-888
- Subhankar, N., Amol, G. (2013). Architecture of North East India: Vernacular Typologies. *Journal of the Indian Institute of Architects*, July.
- Şengül, B. (2005). *Doğu Karadeniz'de Kırsal Mimari*. Milli Reasürans T.A.Ş.
- Uluslararası Kırsal Yaşam, Kırsal Mimari Sempozyumu (2012). *Anadolu'da Kırsal Yaşam*, Tarihi Kentler Birliği ve Çekül Vakfı

İnternet Kaynakları

- URL-1:<https://www.flickr.com/photos/oxborrow/>, Erişim tarihi: 20.12.2015
- URL-2:https://es.123rf.com/photo_76151524_horreo-asturiano-granero-asturiano-arquitectura-popular-en-riocaliente-asturias-esp%C3%B1a-.html, Erişim tarihi: 29.01.2019
- URL-3:<https://www.flickr.com/photos/phoenixation/2872907087> Erişim tarihi: 20.12.2015
- URL-4:<https://www.britannica.com/place/India/Government-and-society#ref276147> Erişim tarihi: 12.03.2016
- URL-5:<https://www.thepalaceonwheels.org/blog/12-reasons-why-you-need-to-visit-rajasthan-at-least-once/> Erişim tarihi: 20.12.2015
- URL-6:http://bricolaje.facilisimo.com/que-es-y-que-ventajas-tiene-el-muro-trombe_1727395.html, Erişim tarihi: 29.01.2019
- URL-7: <https://www.picswe.com/pics/zone-ladakh-ce.html> Erişim tarihi: 20.12.2015
- URL-8: <https://www.slideshare.net/amanikr777/vernacular-architecture-of> Erişim tarihi: 20.12.2015

